

§ 89

Svar på motion om könsneutrala suffix från Stina Jansson (FI) med flera

KSN-2020-00491

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Reservation

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet.

Yrkande

Tobias Smedberg (V) yrkar att motionen ska anses besvarad.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot Tobias Smedbergs (V) yrkande om att besvara motionen och finner att arbetsutskottet bifaller Tobias Smedbergs (V) yrkande.

Sammanfattning

Stina Jansson, Lovisa Johansson och Charlie Strängberg (Alla FI) har i motion väckt vid fullmäktiges sammanträde den 27 januari 2020 yrkat

- Att könsuffixet “-man” ersätts av det könsneutrala “-person” i alla sammanhang som kommunen använder dessa beteckningar.
- Av ekonomiska och miljömässiga hänsyn bör utbytet av exempelvis skrivet material ske efterhand som det förbrukas, medan all nyproduktion bör ändras snarast.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 21 februari 2020

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2020-03-10

- Bilaga, motion om könsneutrala suffix från Stina Jansson (FI) med flera väckt den 27 januari 2020

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-02-21

Diarienummer:
KSN-2020-00491

Handläggare:
Tomas Anderson

Svar på motion om könsneutrala suffix från Stina Jansson (FI) med flera

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Stina Jansson, Lovisa Johansson och Charlie Strängberg (Alla FI) har i motion väckt vid fullmäktiges sammanträde den 27 januari 2020 yrkat

- Att könsuffixet “-man” ersätts av det könsneutrala “-person” i alla sammanhang som kommunen använder dessa beteckningar.
- Av ekonomiska och miljömässiga hänsyn bör utbytet av exempelvis skrivet material ske efterhand som det förbrukas, medan all nyproduktion bör ändras snarast.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Jämställdhetsperspektivet har beaktats i beredningen. Ärendet har inte några konsekvenser sett ur barn- och näringslivsperspektivet.

Föredragning

Kommunfullmäktige beslutade den 27 mars 2017 § 85, i behandlingen av en motion från Feministiskt initiativ med identiska förslag, att Uppsala kommun i allmänna handlingar ska använda beteckningen tjänsteperson synonymt med tjänsteman, samt att avslå motionen.

I ärendet konstaterades det att begreppet tjänsteperson redan användes i stor utsträckning inom Uppsala kommun och att det inte fanns något juridiskt hinder för kommunen att besluta att ersätta beteckningen tjänsteman i kommunens handlingar.

Som också framhölls vid behandlingen av de likalydande yrkandena 2017 är motionens första att-sats betydligt vidare. Kommunen förfogar inte över alla benämningar som används i verksamheten, bland annat eftersom de utgår ifrån juridiska sammanhang. Bland begreppen som förekommer och inkluderar ”man” finns till exempel lekman, god man och huvudman. Förutsättningarna att ersätta efterledet med ”person” i alla sammanhang kan utifrån detta konstateras vara begränsade.

Jämställdhetsarbetet i Uppsala kommun utgår från kommunfullmäktiges politiska plattform i Mål och budget, Sveriges jämställdhetspolitiska mål, den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN) samt FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Genom CEMR har kommunen förbundit sig att integrera jämställdhetsperspektivet på alla nivåer i organisationen, både i verksamheten och som arbetsgivare.

För att i linje med detta säkerställa en likvärdig service till invånare och besökare och en inkluderande arbetsmiljö för medarbetarna sker exempelvis aktivt arbete med transinkluderande jämställdhet och hbtq-utbildningar i kommunen. Detta görs utifrån nämndmål som antagits i kommunstyrelsen med grund i den övergripande styrningen ovan.

Inom ramen för uppföljningen av program och planer 2018 beslutade kommunfullmäktige om en konsekvent och tydlig integrering av jämställdhet i ordinarie styrning via planerings- och uppföljningsprocessen. Redovisning av hur kommunkoncernens arbete bidrar till uppfyllelse av de jämställdhetspolitiska målen och CEMR sker till kommunfullmäktige i särskild bilaga i samband med behandlingen av årsredovisningen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 21 februari 2020
- Bilaga, motion om könsneutrala suffix från Stina Jansson (FI) med flera väckt den 27 januari 2020

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Motion: Könneutrala suffix

2016 lade Feministiskt Initiativ en motion om avkodning av könssuffix vid politiska förtroendeuppdrag och arbete i offentlig förvaltning. Kommunen valde senare att i enlighet med motionens yrkande att ändra begreppet "tjänsteman" till "tjänsteperson". Ett naturligt nästa steg är givetvis att nu även ändra resterande könskodade begrepp. Att ha ett politiskt förtroendeuppdrag eller vara anställd inom offentlig förvaltning ska inte innebära att personen med automatik benämns som man, utan måste vara möjligt under en könsneutral benämning.

Språket avspeglar verkligheten och med vår ojämställda historia är det inte konstigt att språket också är ojämställt. Förr i tiden var riksdagsmän och tjänstemän alltid män vilket speglas i beteckningarna. Då dessa yrken sedan länge inte utövas enbart av män kan det vara av stor vikt att se över yrkesbeteckningar. Karin Milles, docent i svenska vid Södertörns högskola, forskar om språkpolitik och feministiska språkreformer och skriver i sin bok *Jämställt språk* att könsmärkta yrkesbeteckningar kan upplevas som ett sätt att osynliggöra kvinnor.

På arbetsplatser är jämställdhet ett ledord som innebär att alla kvinnor och män ska ha samma makt, rättigheter och villkor i samhället och på arbetsplatsen. Den 7 december 2005 antog riksdagen mål för svensk språkpolitik och ett av målen var att svenskan ska vara vårdad, enkel och begriplig. I beslutet synliggjordes också att språkbruk som konserverar könsroller och osynliggör kvinnor i exempelvis myndighetstexter är viktiga att motverka. Ett jämställt språk ska rikta sig till alla invånare.

Malmö kommun röstade under 2016 för en uppdatering av beteckningarna som åsyftas i denna motion, till stor del motiverat av ovanstående resonemang. Uppsala kommun undertecknade i februari 2015 CEMR-deklarationen. Därmed förbinder sig kommunen att integrera jämställdhetsperspektivet i hela organisationen och på alla nivåer.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

- Att könssuffixet "-man" ersätts av det könsneutrala "-person" i alla sammanhang som kommunen använder dessa beteckningar.
- Av ekonomiska och miljömässiga hänsyn bör utbytet av exempelvis skrivet material ske efterhand som det förbrukas, medan all nyproduktion bör ändras snarast.

Stina Jansson (F!)

Lovisa Johansson (F!)

Charlie Strängberg (F!)